

істини та сенсу життя. Творчість письменників театру абсурду висловлює відчуття відсутності взаєморозуміння й втрати комунікації в сучасному суспільстві.

Театр абсурду спричинив критику та роздуми щодо ролі й значення театру в сучасному суспільстві. Деякі критики визнавали його неабиякою формою самовираження та виразом мистецтва, у той час як інші вважали цей напрям занадто віддаленим від традиційних норм та неспроможним звертатися до широкої аудиторії.

Театр абсурду відіграв значущу роль у визначенні та зміні напрямів не лише в театрі, а й в інших галузях мистецтва. Його вплив відчутний у літературі, кіно, живопису та інших мистецьких формах, де художники використовують аналогічні прийоми для вираження своїх ідей.

Отже, театр абсурду відзначається нестандартним підходом до вираження ідей та висловлює сумніви щодо раціональності й значущості людського існування. Його вплив на світове театральне мистецтво залишається суттєвим, ставлячи під сумнів традиційні форми та стилі, аби висловити й розкрити таємниці людської душі.

Театр абсурду залишає відмітини в сучасному театральному мистецтві не лише як сторінки його історії, а й як важливий крок у визначенні сучасних тенденцій у мистецтві. Його елементи, з одного боку, можна помітити в сучасних драматургічних творах, постановках, спектаклях, що використовують нелогічність та символізм для висловлення складних ідей; з іншого, — на культуру й спосіб висловлення філософських ідей невід'ємною частиною сучасної мистецької спадщини.

Я. Нечитайло

СПЕЦИФІКА ХУДОЖНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ АРТПРОЄКТІВ У ПЕРІОД ВІЙНИ

Y. Nechytailo

SPECIFICITY OF ARTISTIC TRANSFORMATIONS OF ART PROJECTS DURING THE WAR

Події воєнного конфлікту, спровокованого повномасштабним вторгненням російських військ 24 лютого 2022 р., кардинально змінили життя мільйонів українців. Силовим структурам України важливо вести боротьбу, захищаючи загальнолюдські цінності. Проте ця боротьба розгортається не тільки на полі бою, а і в ідеологічній, науковій та мистецькій сферах. Війна не минає мистецького середовища, яке неочікувано стало ареною політичних протистоянь.

Художники та режисери активно долучаються до боротьби, розуміючи, що мистецтво є не лише особливим вираженням, а і справжньою зброєю, яка може впливати на світ навколо нас. Вони залишаються не тільки спостерігачами подій, а й учасниками та агентами змін. Мистецтво перетворюється на потужний канал комунікації, через який ми можемо висловлювати протест, викликати роздуми та об'єднувати людей у глибокому емоційному сприйманні трагедії.

На початку здавалося, що все, крім цінності людського життя і свободи, втратило свій сенс. Масштабні артпроекти, статті про художників, творче спілкування та численні мистецькі плани абсолютно втратили своє значення на етапі шоку перших днів та тижнів війни. Перед усіма постала актуальною необхідність прийняття негайних рішень щодо порятунку близьких, надання допомоги армії та тим, хто захищає нашу країну. Ці завдання стали найголовнішими в житті практично для кожного, хто не опинився на передовій.

На етапі шоку стало зрозуміло, що канал, який колись з'єднував із енергією творчості, наразі здається перекритим назавжди. Проте важливо зазначити, що в житті ніколи не слід віддаватися відчуттю «ніколи». Поступово, після стадії шоку та апатії, почалася адаптація та пристосування до умов життя під час війни.

Сприймання нової реальності відбувалося через примітивні, але повні рішення, а з часом стало очевидним, що мистецтво має унікальну терапевтичну функцію. Воно слугує не лише особливим визволенням творців від травматичних переживань та екзистенційного страху, а й стає потенційним інструментом для передачі болю, прояву й відчуття безпорадності перед глобальною руйнацією звичайного життя.

Такий мистецький твір фіксує цю необоротність та вимагає від нас прийняття того факту, що минуле, яким ми його знали, більше не повернеться. Він є своїм рідним документом, який підтверджує реальність того, що відбувається навколо нас. Через цей «документ» ми повинні «прочитати» та прийняти як даність новий порядок речей, який входить у нашу свідомість як свідчення «Іншого», який також є свідком цих важливих подій, як і ми самі.

Сьогодні значний акцент робиться на тому, що мистецтво може слугувати каталізатором ідеологічних змін та стати джерелом натхнення для суспільства. Режисери артпроектів висвітлюють не тільки військові події, а й аспекти героїзму, вольового опору та протидії національному духу. Їхні твори залишаються своєрідним відзеркаленням суспільного обурення та рішучості долати випробування.

Специфіка художніх трансформацій артпроектів у період війни є складним аспектом завдяки впливу воєнних подій на творчий процес та сприймання мистецтва. Під час воєнного конфлікту артпроекти набувають особливого змісту й залишаються засобом прояву емоцій, означуючи вплив військових трагедій на культурні процеси.

Представимо кілька ключових аспектів художніх трансформацій артпроектів у період війни:

- експресія емоцій через творчість: артпроекти відображають внутрішнє переживання творців та глядачів, виражаючи біль, страх, солідарність чи надію. Мистецтво стає мовою, яка транслює почуття та думки учасників воєнного конфлікту;
- тематична трансформація: тематика артпроектів може змінюватися від звичайних тем до важливих аспектів військового життя. Режисери та художники стають свідками й коментаторами військових подій, втілюючи їх у своїх творах, розкриваючи нові погляди на військову тематику;
- інтерактивність та участь глядачів: артпроекти можуть містити елементи взаємодії й співпраці з глядачами. Це може проявлятися у створених мистецьких інсталяціях, використовуючи соціальну мережу для обговорення або спільної творчості;
- використання нових технологій: у період війни художники можуть вдосконалювати свою творчість за допомогою сучасних технологій, таких як віртуальна реальність, анімація чи мультимедійні ефекти;
- засудження воєнних злочинів та порушення прав людини: деякі артпроекти створені для висвітлення, засудження воєнних злочинів, спонукаючи учасників до активної реакції та підтримуючи міжнародні сили з вирішення конфлікту;
- роль мистецтва у формуванні громадянської позиції: артпроекти можуть впливати на формування громадянської свідомості, спонукаючи до активної участі громадян у подоланні воєнного конфлікту та відновленні суспільства.

Єдність цих аспектів разом зумовлює специфічність художніх трансформацій артпроектів під час кризового періоду, коли мистецтво виступає засобом вираження, рефлексії та активних впливів на соціум у період війни.

Специфіка художніх трансформацій артпроектів у період війни виявляється в надзвичайно значущій ролі, яке мистецтво відіграє в житті суспільства. Воєнне сьогодення не тільки ставить під загрозу фізичну безпеку та стабільність, а і впливає на психіку та емоційний стан громадян. Артпроекти, у своїй трансформації, віддзеркалюючи наявні складні реалії, залишаються не лише способом висловлення творчого підходу, а й ефективним інструментом взаємодії із суспільством. Митці намагаються застосувати творчі висловлювання для фіксації та передачі болю, перетворюючи його на засіб співпереживання й взаєморозуміння. Значущий внесок здійснюють інноваційні технології (такі як: комп'ютерна графіка, мультимедійні рішення), які допомагають створювати вражаючі артпроекти, забезпечують імпресивність сприймання для глядача.

Отже, художні трансформації артпроектів у період війни відображають силу мистецтва як повне вірування, адаптацію та об'єднання суспільства навколо важливих загальнолюдських цінностей. Артпроект стає інструментом для усвідомлення глибоких проблем та соціокультурних зрушень, які супроводжують воєнні події. Мистецькі форми виразності залишаються певними «вікнами» у світі особистих переживань і загальнонаціонального болю.

Специфіка художніх трансформацій артпроектів у період війни розкривається через ключові аспекти: експресію емоцій, тематичну трансформацію, інтерактивність та участь глядачів, використання нових технологій, осудження воєнних злочинів і порушення прав людини, а також мистецтво у формуванні громадянської позиції. Ці аспекти підкреслюють, що мистецтво не тільки відображає важливі моменти в історії, а й виступає як каталізатор для трансформації суспільства та вираження глибоких емоцій у складні часи.

О. Кравченко

ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОГО ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ В МІСТІ ДНІПРО ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

О. Kravchenko

THE PROBLEMS OF THE MODERN FESTIVAL MOVEMENT IN DNIPRO DURING MARITAL LAW IN UKRAINE

Дитячо-творчий світ теперішнього часу всіма доступними способами намагається дивувати різноманітністю культурного простору та строкатістю форм культурно-мистецького процесу. У різноплановій палітрі сучасного культурного життя окреме місце належить фестивалям дитячо-юнацької творчості, зокрема різножанровим, як універсальному комунікаційному каналу, що здатен встановлювати, підтримувати, мотивувати та стимулювати творчі, мистецькі, суспільні зв'язки не тільки в кордонах одного міста, а й виходячи за них. У цьому контексті важливими для дослідження є різноманітні фестивалі, що проводяться в м. Дніпро та за його межами, і спрямовані на популяризацію різних видів мистецтва, зокрема хореографічного, циркового, музичного напрямлення, налагодження комунікативних зв'язків між учасниками, реалізації творчих здібностей учасників, у деяких фестивалів й людей з інвалідністю. Зважаючи на воєнний стан в Україні,